

จังหวัดพิษณุโลกแบ่งการปกครองออกเป็น 9 อำเภอคือ อำเภอเมือง อำเภอวังทอง อำเภอพรหมพิราม อำเภอบางระกำ อำเภอบางกระทุ่ม อำเภอนครไทย อำเภอวัดโบสถ์ อำเภอชาติตระการ อำเภอเนินมะปราง

พิษณุโลก เป็นจังหวัดใหญ่ อยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 377 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 10,815.854 ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศมีภูเขาและที่ราบสลับป่าไม้ในเขตตะวันออก นอกนั้นเป็นที่ราบลุ่มอยู่โดยทั่วไป และมีแม่น้ำสำคัญไหลผ่าน 2 สาย คือ แม่น้ำน่าน และแม่น้ำยม

ประวัติ

พิษณุโลกเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ สร้างเมื่อประมาณพุทธศตวรรษที่ 15 สมัยขอมมีอำนาจปกครองแถบนี้ แต่เดิมมีชื่อเรียกว่า “เมืองสองแคว” เนื่องจากเมืองนี้ตั้งอยู่ระหว่างแม่น้ำน่าน และแม่น้ำแควน้อย (ที่ตั้งของวัดจุฬามณีในปัจจุบัน) ในสมัยสุโขทัย ครั้งสมเด็จพระมหาธรรมราชาลิไท ได้โปรดเกล้าฯ ให้ย้ายเมืองสองแควมาตั้งอยู่ ณ ที่ปัจจุบัน เมื่อประมาณปี พ.ศ. 1900 และยังคงเรียกว่าเมืองสองแควเรื่อยมา ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นพิษณุโลก ในสมัยกรุงศรีอยุธยา รัชกาลของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ เมื่อครั้งที่เสด็จมาประทับเมืองสองแควตั้งแต่ พ.ศ. 2006 จนถึงรัชกาลในปี พ.ศ. 2031

เมืองพิษณุโลกมีฐานะเป็นราชธานีแทนกรุงศรีอยุธยาจนถึง 25 ปี ในรัชสมัยของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ และเป็นเมืองลูกหลวง ซึ่งกษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยาส่งมหาอุปราช หรือพระราชาไธสงมาครองเมือง สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ก็ทรงมีราชสมภพ ณ เมืองนี้ และได้ทรงครองเมืองนี้เช่นกัน

ในสมัยรัตนโกสินทร์ พิษณุโลกยังคงเป็นเมืองเอกขึ้นตรงต่อกรุงเทพฯ เรื่อยมา ครั้นถึงปี พ.ศ. 2437 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ยกฐานะเมืองพิษณุโลกขึ้นเป็นมณฑลเรียกว่า มณฑลพิษณุโลก ต่อมาเมื่อยกเลิกการปกครองแบบมณฑลแล้ว พิษณุโลกจึงมีฐานะเป็นจังหวัดเรื่อยมาจนปัจจุบัน

อาณาเขตและการปกครอง

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดอุตรดิตถ์ และ
	สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดพิจิตร
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดเพชรบูรณ์ และจังหวัดเลย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดสุโขทัย และจังหวัดกำแพงเพชร

การคมนาคม

ทางรถยนต์ จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 1 (พหลโยธิน) ถึงวังน้อยแล้วแยกเข้าทางหลวงหมายเลข 32 (สายเอเชีย) ผ่านอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท เข้านครสวรรค์ แล้วใช้เส้นทางสาย 117 ตรงสู่พิษณุโลก รวมระยะทาง 337 กิโลเมตร เป็นเส้นทางที่สะดวกที่สุด หรือจากสิงห์บุรี ใช้เส้นทางสายอินทร์บุรี-ตากฟ้า (ทางหลวงหมายเลข 11) จนถึงทางหลวงหมายเลข 12 (พิษณุโลก-หล่มสัก) ที่เขตอำเภอวังทอง เลี้ยวซ้ายไปอีก 17 กิโลเมตร เข้าสู่พิษณุโลก รวมระยะทางประมาณ 450 กิโลเมตร หากเดินทางจากจังหวัดตาก ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 12 ผ่านสุโขทัยเข้าพิษณุโลก ระยะทาง 138 กิโลเมตร และทางสายเดียวกันจากขอนแก่น 391 กิโลเมตร จากแยกเพชรบูรณ์หล่มสักมาพิษณุโลก ระยะทางประมาณ 100 กิโลเมตร เส้นทางนี้ผ่านแหล่งท่องเที่ยวสองข้างทางหลายแห่ง

รถโดยสาร บริษัท ขนส่ง จำกัด จัดบริการรถโดยสารธรรมดา และปรับอากาศทุกวัน ตั้งแต่เวลา 07.00-22.30 น. รายละเอียดติดต่อที่ โทร. 272-5228, 2725254 (ธรรมดา) โทร. 272-5299, 272-5253 (ปรับอากาศ) และที่สถานีขนส่งพิษณุโลก โทร. (055) 242-430

นอกจากนี้ยังมีรถ บขส. บริการระหว่างพิษณุโลกกับจังหวัดต่างๆ คือ อุตรดิตถ์ แพร่ ลำปาง เชียงใหม่ สุโขทัย ตาก(แม่สอด) พิจิตร เพชรบูรณ์ และขอนแก่น ทุกวัน

บริษัททัวร์ที่บริการรถประจำทางไป-กลับ ระหว่าง กรุงเทพฯ พิษณุโลก ได้แก่

พิษณุโลกยานยนต์ทัวร์ มีรถปรับอากาศบริการทุกวัน ตั้งแต่เวลา 08.00-16.00 น. รายละเอียดติดต่อ โทร. 272-5304 สำนักงานพิษณุโลก (055) 258-647, 258-941

ถาวรพารม มีรถบริการตั้งแต่เวลา 11.00-17.00 น.
รายละเอียดติดต่อ โทร. 272-0277 สำนักงานพิชณูโลก โทร. (055) 258-526, 241-044

วินทัวร์ มีรถออกทุกชั่วโมงตั้งแต่เวลา 09.00-22.30 น.
รายละเอียดติดต่อ โทร. 272-5262 สำนักงานพิชณูโลก โทร. (055) 243-222, 258-010

รถไฟ ทางการรถไฟแห่งประเทศไทย จัดบริการรถด่วนพิเศษ (สปรินท์เตอร์) รถเร็ว และรถธรรมดา จากกรุงเทพฯ ไปพิชณูโลกทุกวัน รายละเอียดสอบถามได้ที่ หน่วยบริการเดินทาง โทร. 223-7010, 223-7020 และที่สถานีรถไฟพิชณูโลก โทร. (055) 258-005

เครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด มีเที่ยวบินไปจังหวัดพิชณูโลกทุกวัน ใช้เวลาเดินทาง 50 นาที ติดต่อสำรองที่นั่งได้ที่ บริษัท การบินไทย จำกัด ถนนหลานหลวง โทร. 280-0060, 628-2000 หรือที่สำนักงานพิชณูโลก โทร. (055) 258-020, 251-671

ระยะทางจากอำเภอเมืองไปอำเภอต่างๆ

อำเภอนครไทย	97	กิโลเมตร
อำเภอชาติตระการ	136	กิโลเมตร
อำเภอบางระกำ	17	กิโลเมตร
อำเภอบางกระทุ่ม	35	กิโลเมตร
อำเภอพรหมพิราม	40	กิโลเมตร
อำเภอวัดโบสถ์	30	กิโลเมตร
อำเภอวังทอง	17	กิโลเมตร
อำเภอเนินมะปราง	75	กิโลเมตร

สถานที่ที่น่าสนใจในเขตอำเภอเมือง

วัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร หรือ วัดใหญ่ เป็นวัดสำคัญที่สุดของจังหวัดพิชณูโลก ตั้งอยู่ริมแม่น้ำน่านฝั่งตะวันออก ริมถนนพุทธบูชา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง เป็นวัดหลวงชั้นเอก "วรมหาวิหาร" ภายในวิหารของวัดเป็นที่ประดิษฐาน "พระพุทธรชินราช" หรือที่ชาวเมืองพิชณูโลกเรียกว่า "หลวงพ่อใหญ่" ซึ่งเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยขนาดใหญ่ หล่อด้วยทองสัมฤทธิ์ในสมัย พระมหา

ธรรมราชาที่ 1 (พญาลิไท) โปรดให้สร้างขึ้นพร้อมกับพระพุทธรชินสีห์ ปัจจุบันประดิษฐานอยู่ที่วัดสุทัศนเทพวราราม และพระศรีศาสดา ซึ่งประดิษฐานอยู่ที่วัดบวรนิเวศวิหารพุทธลักษณะของพระพุทธรชินราชนั้นสวยงามมาก เส้นรอบนอกพระวรกายอ่อนช้อย พระขนงโค้ง พระเกตุมาลาเป็นเปลวเพลิง พระหัตถ์มีปลายนิ้วทั้งสี่เสมอกัน ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษเรียกว่า ที่ตมฺงคฺลี ได้รับการกล่าวขานว่าเป็นพระพุทธรูปที่มีพุทธลักษณะงดงามที่สุดในโลก มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมาชมและสักการบูชาพระพุทธรชินราชเป็นจำนวนมาก ทุก ๆ ปี จะมีงานนมัสการพระพุทธรชินราชในวันขึ้น 6 ค่ำ ถึงวันขึ้น 12 ค่ำ เดือน 3 (ประมาณปลายเดือนมกราคม) เรียกว่า "งานวัดใหญ่"

ทางเข้าพระวิหารด้านหน้ามีบานประตูขนาดใหญ่ประดับมุกสวยงามสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2299 เป็นฝีมือช่างหลวงสมัยอยุธยาตอนปลาย ในรัชสมัยของสมเด็จพระบรมโกศ

บริเวณหลังวิหารพระพุทธรชินราช มีพระอัฐสุารส ซึ่งเป็นพระพุทธรูปยืนปางห้ามญาติสูง 18 ศอก สร้างในสมัยเดียวกับพระพุทธรชินราช ราว พ.ศ. 1800 เดิมประดิษฐานอยู่ในวิหารใหญ่แต่วิหารได้พังไปจนหมด เหลือเพียงเสาที่ก่อด้วยศิลาแลงขนาดใหญ่ 3-4 ต้น เรียกว่า "เนินวิหารเก่าห้อง"

ด้านหลังพระอัฐสุารส เป็นพระปรางค์ประธาน สร้างแบบสมัยอยุธยาตอนต้น ฐานย่อเหลี่ยมไม้ยี่สิบ สันนิษฐานว่าเดิมเป็นเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ (ดอกบัวตูม) ซึ่งถือว่าเป็นสถาปัตยกรรมแบบสุโขทัยแท้ ต่อมาถูกแปลงให้เป็นพระปรางค์ในสมัยอยุธยา

นอกจากนี้ยังมี "พระเหลือ" ซึ่งพระยาสิทธิราชย์ให้ช่างนำเศษทองสัมฤทธิ์ที่เหลือจากการสร้างพระพุทธรชินราช พระพุทธรชินสีห์ และพระศรีศาสดา มารวมกันหล่อพระพุทธรูปปางมารวิชัยขนาดเล็ก และพระสาวกยืนอีก 2 องค์ ประดิษฐานในวิหารน้อย เรียกยกย่องว่า "วิหารพระเหลือ"

วัดราชบูรณะ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำน่านฝั่งตะวันออก ทางใต้ของวัดพระศรีมหาธาตุเล็กน้อย ตัวพระอุโบสถมีลักษณะพิเศษคือเศียรนาคที่ชายคาเป็นนาค 3 เศียร มีลักษณะอ่อนช้อยงดงาม พิจารณาตามชื่อแล้ว วัดราชบูรณะน่าจะเป็นวัดที่พระมหากษัตริย์ทรงสร้าง เชื่อว่าเป็นสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ เนื่องจากทรงประทับอยู่ที่เมืองพิชณูโลกถึง 25 ปี และทรงมีบทบาททางบำรุงพระศาสนาที่พิชณูโลกมากที่สุด

วัดนางพญา ตั้งอยู่บริเวณเดียวกับวัดราชบูรณะ ถัดไปทางทิศตะวันออก มีลักษณะสถาปัตยกรรมสมัยเดียวกับวัดราชบูรณะ ต่างกันที่วัดนางพญาไม่มีพระอุโบสถมีแต่วิหาร มีการพบกรุพระเครื่อง "นางพญา" ซึ่งมีชื่อเสียงของจังหวัดพิชณูโลกเป็นครั้งแรกใน พ.ศ. 2444 และครั้งหลังเมื่อ พ.ศ. 2497

วัดอรุณญิก ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำน่าน อยู่ห่างจากกำแพงเมืองประมาณ 1 กิโลเมตร บนถนนพญาเสือ ซึ่งแยกจากถนนเอกาทศรถ เป็นวัดที่สร้างในสมัยสุโขทัย สำหรับ

สงฆ์ฝ่ายอรัญวาสี วัดนี้มีคูน้ำล้อมรอบ ตามคติสมัยสุโขทัย ถมเป็นเนินสำหรับวิหาร ด้านหลังวิหารมีเจดีย์ใหญ่ทรงลังกา เป็นเจดีย์ประธาน และมีเจดีย์บริวารสี่องค์ แต่ปัจจุบันผุพังไปมาก

วัดเจติยยอดทอง ตั้งอยู่บนถนนพญาเสือ เช่นเดียวกับ วัดอรัญญิก ปัจจุบันเหลือเพียงเจดีย์ทรงดอกบัวตูม ซึ่งเป็นศิลปะ สมัยสุโขทัยเพียงองค์เดียวของจังหวัดที่สมบูรณ์ มีฐานกว้างประมาณ 9 เมตร สูง 20 เมตร

วัดวิหารทอง เป็นวัดใหญ่ ตั้งอยู่ติดกับสำนักงานที่ดิน จังหวัดพิษณุโลก ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำน่าน เยื้องกับวัด พระศรีรัตนมหาธาตุเล็กน้อย ปัจจุบันเป็นวัดร้างเหลือแต่เนินฐานเจดีย์ ซึ่งมีขนาดใหญ่มาก และเสาศิลาแลงขนาดใหญ่ประมาณ 7 ต้น เดิมเป็นที่ประดิษฐานพระอัฐสารซึ่งปัจจุบันประดิษฐานอยู่ที่วัดสระเกษ

วัดจุฬามณี ตั้งอยู่ริมแม่น้ำน่านฝั่งตะวันออก ห่างจากตัวเมือง พิษณุโลกไปตามทางถนนบรมไตรโลกนารถ ประมาณ 5 ก.ม. วัดจุฬามณีเป็นวัดที่เก่าแก่ที่สุดของจังหวัด เคยเป็นที่ตั้งของ เมืองพิษณุโลกเดิม ตามประวัติศาสตร์กล่าวว่า สมเด็จพระบรม ไตรโลกนารถทรงสร้างพระวิหารและเสด็จออกผนวชที่วัดนี้ เมื่อ พ.ศ. 2007 เป็นเวลา 8 เดือน 15 วัน โดยมีข้าราชการบริพารออกบวช ตามเสด็จถึง 2,348 รูป

วัดนี้มีโบราณสถานสำคัญคือ มณฑปพระพุทธบาทจำลอง และศิลาจารึก ซึ่งสมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้โปรดสร้างขึ้น ในแผ่นจารึกมีใจความสรุปได้ว่า เมื่อ พ.ศ. 2221 สมเด็จพระนารายณ์ มหาราชทรงมีพระบรมราชโองการให้ใช้ผ้าทาบรอยพระพุทธบาท สลักลงบนแผ่นหิน พระราชทานไว้เป็นที่กราบไหว้ของฝูงชน นอกจากนี้ ยังมีสิ่งสำคัญที่มีค่าสูงทางศิลปะ คือ ปรางค์แบบขอม ขนาดเล็ก ฐานกว้าง 11 เมตร ยาว 18 เมตร ก่อด้วยศิลาแลง ปั้นปูนประดับ ลวดลายเป็นรูปหงส์สวยงามมาก

ศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ตั้งอยู่ในบริเวณ โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคมข้างศาลากลางจังหวัด เดิมคือ พระราชวังจันทน์ ซึ่งเคยเป็นที่ประทับของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ภายในศาลประดิษฐานรูปหล่อของพระองค์ขณะทรงหลั่งน้ำประทักษิโณทก ประกาศอิสรภาพกรุงศรีอยุธยา กรมศิลปากรดำเนินการสร้าง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ

เสด็จพระราชดำเนินเปิดศาลนี้เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2504 ทางจังหวัด พิษณุโลกจึงถือเอาวันที่ 25 มกราคมของทุกปี เป็นวันจัดงาน สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ศาลนี้เป็นที่เคารพนับถือของชาวพิษณุโลก เป็นอย่างมาก นักท่องเที่ยวควรแวะชมและสักการะ

พระราชวังจันทน์ พระราชวังจันทน์เป็นสถานที่พระราชสมภพ ของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และสมเด็จพระเอกาทศรถ ซึ่งปัจจุบันเป็นที่ตั้งของโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม โดยเมื่อ เดือนมีนาคม 2535 กรมศิลปากรได้ขุดค้นพบแนวเขตพระราชฐาน พระราชวังจันทน์ในบริเวณโรงเรียน ซึ่งนับว่าเป็นการขุดค้น ทางโบราณคดีและทางประวัติศาสตร์ครั้งสำคัญของจังหวัด ในปัจจุบัน ทางกรมศิลปากรได้กลับหลุมขุดค้นบางส่วนเพื่อเป็นการอนุรักษ์ โบราณสถานไว้จนกว่าจะมีการขุดค้นอย่างจริงจังอีกครั้ง อย่างไรก็ตาม ยังมีโบราณสถานบางส่วนที่ยังไม่ได้กลับไว้ให้ผู้สนใจได้ชมและ ศึกษาต่อไป

สระสองห้อง อยู่ทางด้านตะวันตกของพระราชวังจันทน์ นอกกำแพง ปัจจุบันอยู่นอกรั้วของโรงเรียนพิษณุโลก พัทธาคม เดิมชาวบ้านเรียกว่า “หนองสองห้อง” เป็นที่ประทับสำราญพระทัย ของพระมหากษัตริย์ที่มาประทับ ณ พระราชวังจันทน์

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจ่าสิบเอก ดร. ทวี-พิมพ์ บูรณเขตต์ ตั้งอยู่ตรงข้ามกับโรงหล่อพระบูรณะไทย ถนนวิสุทธิกษัตริย์ อำเภอเมืองพิษณุโลก เป็นที่เก็บรวบรวมศิลปะพื้นบ้าน ตั้งแต่ชิ้นเล็กๆ จนถึงชิ้นใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องจักสาน เครื่องปั้นดินเผา เครื่องใช้ในครัวโบราณ และเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ เช่น เครื่องวิดน้ำด้วยมือ เครื่องสีข้าว เครื่องดักสัตว์ ตลอดจนเครื่องมือ ในการจับหนูและแมลงสาบ

จ่าสิบเอก ดร. ทวี บูรณเขตต์ ได้รับการยกย่องว่าเป็น “คนดีศรีพิษณุโลก” คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติยกย่องให้เป็น “บุคคลดีเด่นทางวัฒนธรรมสาขาการช่างฝีมือ” ประจำปี 2526 และสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเสนอชื่อเข้ารับพระราชทาน ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาศิลปะ เมื่อปี พ.ศ. 2527 เนื่องจากเป็นผู้ที่มีฝีมือในทางประติมากรรม และเป็นผู้ อนุรักษ์ศิลปะพื้นบ้านโดยเฉพาะศิลปะของล้านนาไทยไว้มากที่สุด

พิพิธภัณฑ์นี้เปิดให้เข้าชมทุกวันโดยไม่เก็บค่าเข้าชม ตั้งแต่เวลา 08.00-17.00 น. รายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อ โทร. (055) 252-121

กำแพงเมืองคูเมือง กำแพงเมืองพิษณุโลกแต่เดิมเป็น กำแพงดินเช่นเดียวกับกำแพงเมืองสุโขทัย คาดว่าสร้างขึ้นใน รัชกาลสมเด็จพระบรมไตรโลกนารถเพื่อเตรียมรับศึกพระเจ้าติโลกราช แห่งราชอาณาจักรล้านนา และต่อมาในรัชกาลสมเด็จพระมหา จักรพรรดิได้โปรดให้ซ่อมแซมกำแพงเมืองอีกครั้งเพื่อเตรียมรับศึกพม่า พอถึงรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้โปรดให้ช่างฝรั่งเศษ สร้างกำแพงใหม่โดยก่ออิฐให้แข็งแรงยิ่งขึ้น ต่อมาพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โปรดให้รื้อกำแพงเมืองและป้อม ต่างๆเสีย เพื่อให้พม่าซึ่งรุกรานไทยยึดเป็นที่มั่น ฉะนั้นในปัจจุบัน

จึงเหลือเพียงกำแพงดินบางจุด ที่เห็นได้ชัดในขณะนี้คือบริเวณ วัดโพธิญาณซึ่งอยู่ทางเหนือใกล้ ๆ ค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช บริเวณวัดน้อย ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกใกล้ทางรถไฟ และบริเวณ สถานีตำรวจภูธรจังหวัดพิษณุโลก

สำหรับคูเมืองที่เห็นได้ชัดคือ แนวที่ขนานกับถนนพระร่วง ทางด้านตะวันตกขนาดกว้างประมาณ 12 เมตร ซึ่งได้มีการขุดลอก เพื่อมิให้ดินเซินอยู่เสมอ

เรือนแพ เป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของพิษณุโลก บริเวณสองฝั่งแม่น้ำน่านในเขตอำเภอเมืองพิษณุโลกมีเรือนแพตั้งเรียงรายไปตามลำน้ำจากทิศเหนือสู่ทิศใต้ ชีวิตชาวแพเป็นชีวิตที่เรียบง่าย นักทัศนอาณานิยมถ่ายภาพไว้เป็นที่ระลึกเพราะเป็นภาพที่หาดูไม่ได้ง่ายนัก

มะขามยักษ์ มีอายุประมาณ 700 ปี อยู่ที่ตำบลบ้านกอก จากตัวเมืองใช้เส้นทางไปนครสวรรค์เลีย่วซ้าย ตรงคอสะพานข้ามแม่น้ำน่านไปประมาณ 700 เมตร อยู่ในบริเวณที่ดินของคุณยายไสว ภูเพ็ง ตามประวัติกล่าวว่าเดิมบริเวณนี้เป็นป่าพวงวันหนึ่งมีช้างเชือกหนึ่งหลุดเข้ามาอาศัยอยู่รอบๆ ต้นมะขาม ไม่ยอมห่างเจ้าของต้องใช้กำลังอย่างมากจึงสามารถนำช้างกลับไปได้ ไม่นานช้างนั้นก็ตายในลักษณะยืนตาย ต่อมาบริเวณโคนต้นมะขามนั้นเกิดมีตะปุ่มตะป่ำอกขึ้นมาจนเป็นรูปหัวช้าง พร้อมทั้งมีรากอกเป็นรูปวงและงาช้าง ซึ่งได้ผูกอรอนจนไม่อาจมองเห็นรูปร่างหัวช้างได้อีก อย่างไรก็ตาม ต้นมะขามนี้แผ่กิ่งก้านสาขาใหญ่โตให้ความร่มรื่นอย่างมาก และที่คืบกิ่งด้านเหนือจะมีกล้วยไม้ติดอยู่ซึ่งจะมีดอกในเดือนพฤศจิกายน ฉะนั้นชาวบ้านจึงทำบุญกันในวันขึ้น 9 ค่ำ เดือน 6 ของทุกปี มีมหุสพลีเกแสดงด้วย

ให้สร้างโดยรัฐบาลจีนโดยใช้ต้นแบบจากวัดเจ้าแม่กวนอิมพันมือ เมืองหางโจว มีขนาดสูง 3 เมตร หน้า 3 ต้น พร้อมฐานบัวคว่ำ บัวหงาย ซึ่งเป็นพระโพธิสัตว์กวนอิมหยกขาวที่ใหญ่และสวยงามที่สุดในโลก มาประดิษฐาน ณ วัดราชคิริวิหังญารามนี้

ส่วนอีกวัดหนึ่งที่น่าสนใจมากคือ วัดเจติยยอดดวน มีพระเจติยใหญ่ตั้งอยู่ตรงยอดเขา ซึ่งเป็นบริเวณที่สูงที่สุด ยอดพระเจติยหัก จึงเรียกว่า วัดเจติยยอดดวน สันนิษฐานว่าสร้างราวสมัยพระมหาธรรมราชา (ลิไท) และซ่อมแซมในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ จากนั้นได้มีการบูรณะต่อมาอีกหลายครั้งในสมัยอยุธยา

สวนรุกขชาติสกุณทยาน (น้ำตกวังนกแอ่น) ตั้งอยู่ในเขตอำเภอวังทอง ห่างจากจังหวัดประมาณ 33 กิโลเมตร ตามถนนสายพิษณุโลก-หล่มสัก ตรงหลักกิโลเมตรที่ 33 แล้วเลี้ยวขวาไปตามถนนลูกรังอีก 1 กิโลเมตร บริเวณทั่วไปร่มรื่นไปด้วยแมกไม้ นานาชนิด มีศาลาที่พัก 2 หลัง ที่สร้างขึ้นเพื่อรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ คราวเสด็จประพาสภาคเหนือ เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2501

ในบริเวณสวนรุกขชาติสกุณทยาน เป็นที่ตั้งของน้ำตกวังนกแอ่น หรือน้ำตกสกุณทยาน น้ำตกขนาดเล็กที่ไหลจากหน้าผาสูงประมาณ 10 เมตร ที่เกิดจากลำธารวังทอง อันมีต้นกำเนิดมาจากแม่น้ำเข็ก นอกจากนี้ยังมี “แก่งไทร” ซึ่งมีหินน้อยใหญ่คั่นกลางลำน้ำเป็นชั้นๆ น่าชมมาก เป็นจุดที่มีนักท่องเที่ยวนิยมไปพักผ่อนกันมาก

สถานที่ที่น่าสนใจ บนเส้นทางสายพิษณุโลก-หล่มสัก

(ทางหลวงหมายเลข 12)

เขาสมอแครง ตั้งอยู่ที่ตำบลวังทอง อำเภอวังทอง ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 3 กิโลเมตร จากตัวเมืองพิษณุโลกไปตามถนนสายพิษณุโลก-หล่มสัก ประมาณ 14 กิโลเมตร เขานี้มีความสูง 200 เมตร ด้านซ้ายมือจะมองเห็นทิวเขาขนาดเล็กอยู่ริมทางบนเขามีสระน้ำ เรียกว่าสระสองพี่น้อง น้ำในสระนี้ใช้ได้ตลอดปี ด้วยเหตุนี้คนโบราณจึงได้ไปสร้างวัดไว้ถึง 7 วัด บัดนี้เป็นวัดร้างไปแล้วคงเหลือแต่ วัดพระพุทธรูปเขาสมอแครง หรือ วัดราชคิริวิหังญาราม ตั้งอยู่เชิงเขา ด้านตะวันออก เดิมเป็นวัดร้างเพียงจะมีพระสงฆ์มาจำพรรษา เมื่อ พ.ศ. 2496 ในบริเวณวัดมีรอยพระพุทธรูปจำลองและบนเขาด้านตะวันตกของวัดมีรอยพระบาทตะแคงติดกับหน้าผา ทางวัดมีงานนมัสการพระพุทธรูปในกลางเดือน 3 ของทุกปี

เมื่อประมาณต้นปี 2535 ได้มีการอัญเชิญ **พระโพธิสัตว์กวนอิมหยกขาว** ซึ่งแกะสลักจากหินทะเลสาบหยกขาว จากเมืองหางโจว ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นปางพิเศษที่ได้รับอนุญาติ

น้ำตกแก่งซอง อยู่ริมถนนบริเวณกิโลเมตรที่ 45 ของถนนสายพิษณุโลก-หล่มสัก น้ำตกแก่งซองเป็นน้ำตกขนาดใหญ่กว่าน้ำตกสกุณทยาน มีร้านค้าจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มริมน้ำตก

น้ำตกปอย อยู่บริเวณกิโลเมตรที่ 59-60 ของถนนสายพิษณุโลก-หล่มสัก เลี้ยวขวาไปตามถนนลูกรังอีก 2 กิโลเมตร อยู่บริเวณสวนป่ากระยาจก ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เป็นน้ำตกที่สวยงาม สภาพโดยรอบร่มรื่นเหมาะเป็นที่พักผ่อน

อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง มีพื้นที่ครอบคลุมอยู่ในท้องที่อำเภอวังทอง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก และอำเภอหล่มสัก อำเภอเมือง อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ มีพื้นที่ 789,000 ไร่ ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2518 ที่ทำการอุทยานฯ อยู่บริเวณกิโลเมตรที่ 80 บนทางหลวงหมายเลข 12 สายพิษณุโลก-หล่มสัก สภาพภูมิประเทศเป็นภูเขาน้อยใหญ่ สลับซับซ้อน เป็นต้นน้ำลำธารหลายสายที่ไหลลงสู่แม่น้ำน่าน

สถานที่ที่น่าสนใจในอุทยานฯ ได้แก่
น้ำตกแก่งโสภา อยู่บริเวณกิโลเมตรที่ 71-72 ถนนสายพิษณุโลกหล่มสัก มีทางลาดยางเข้าไป 2 กิโลเมตร เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ สภาพโดยรอบร่มรื่น บริเวณน้ำตกมีลานจอดรถ ห้องสุขา และร้านอาหาร

สะพานสลิง เป็นสะพานแขวนข้ามแม่น้ำเข็ก ยาวประมาณ 80 เมตร อยู่ท่ามกลางป่าเบญจพรรณที่ประกอบด้วยพรรณไม้มาหาชนิดอยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 3 กิโลเมตร

ทุ่งแสลงหลวง สภาพพื้นที่เป็นทุ่งหญ้าโล่งใหญ่ (แบบสวันนา) อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 60 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 10 ตารางกิโลเมตร มีทางลูกรังสายที่ทำการอุทยานฯ ทุ่งแสลงหลวงตามเส้นทางจะผ่านป่าต่อนกลางอุทยานฯ ทำให้ได้เที่ยวชมสภาพธรรมชาติของป่าเขาลำเนาไพรอีกด้วย

ทุ่งโนนสน เป็นทุ่งหญ้าแบบสวันนา มีเนื้อที่ 10 กว่าตารางกิโลเมตร เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เพิ่งค้นพบใหม่ มีธรรมชาติสวยงาม เหมาะแก่การเดินป่าและตั้งค่ายพักแรม การเดินทาง จากที่ทำการอุทยานฯ ไปทางใต้ตามทางลูกรังสายที่ทำการฯ-ทุ่งแสลงหลวง ประมาณ 25 กิโลเมตร ถึงทางแยกขวามือ เป็นทางเดินเท้าประมาณ 15 กิโลเมตร

ทุ่งพญา เป็นทุ่งหญ้าแบบสวันนาเช่นเดียวกัน มีเนื้อที่ประมาณ 5 ตารางกิโลเมตร เป็นป่าสนที่สมบูรณ์แห่งหนึ่งในช่วงปลายฤดูฝน ถึงฤดูหนาว ทุ่งหญ้าแห่งนี้จะมีความสวยงามเหมาะแก่การนั่งรถชมวิวและตั้งค่ายพักแรม การเดินทางจากทุ่งแสลงหลวงไปทางตะวันตกเฉียงใต้ อีกประมาณ 12 กิโลเมตร

ถ้ำเขาน้ำค้าง อยู่ในเขตอำเภอเนินมะปราง ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 81 กิโลเมตร ไปตามถนนสายพิษณุโลก-หล่มสักประมาณ 17 กิโลเมตร แล้วแยกไปตามถนนสายวังทอง-เขาทรายถึงซากเหล็กประมาณ 38 กิโลเมตร แล้วแยกซ้ายอีกประมาณ 26 กิโลเมตร จะถึงหมู่บ้านและทางเข้าวัดบ้านมุงไกลออกไปอีก 2 กิโลเมตร มีภูเขาสูงชันหลายลูก ประกอบด้วยภูเขาผาแดงสะดุดตา มีถ้ำประกอบด้วยหินงอกหินย้อย เรียกถ้ำนี้ว่า “ถ้ำดาวถ้ำเดือน” นอกจากนี้ในเขตอุทยานฯ ยังมีถ้ำที่สวยงามอีกแห่งหนึ่งคือ “ถ้ำพระบ้านวังแดง” อยู่ที่ตำบลชมพู ห่างจากอำเภอเนินมะปราง 22 กิโลเมตร การเดินทางจากซากเหล็ก เลี้ยวขวาไปเขาทรายประมาณ 10 กิโลเมตร จะมีทางแยก ร.พ.ช. ไปถึงหมู่บ้านชมพู 31 กิโลเมตร จากนั้นเดินเท้าอีกประมาณ 2 กิโลเมตร เส้นทางยังไม่สะดวกนัก

สถานที่พัก อุทยานฯ ได้จัดที่พักไว้สำหรับนักท่องเที่ยวติดต่อกองที่พักรถที่ กองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ บางเขน กรุงเทพฯ โทร. 579-7223, 579-5734

ถ้ำผาทำพล อยู่ในเขตอำเภอเนินมะปราง ห่างจากจังหวัดประมาณ 70 กิโลเมตร ไปทางเดียวกับถ้ำเขาน้ำค้าง ภายในถ้ำมีหินงอก หินย้อย มีแสงเป็นประกายสะดุดตา และบริเวณอำเภอเนินมะปรางนี้ ยังมีถ้ำที่สวยงามอีกเป็นจำนวนมาก เช่น ถ้ำเรือ ถ้ำเต่า ถ้ำนางสิบสอง ถ้ำนเรศวร ถ้ำพญาค้างคาว ถ้ำน้ำ ถ้ำม่วง เป็นต้น

สถานที่ที่น่าสนใจ ในเขตอำเภอชาติตระการ

อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ มีพื้นที่ครอบคลุมอยู่ในท้องที่อำเภอชาติตระการและอำเภอนครไทย มีเนื้อที่ 339,375 ไร่ ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2530 สภาพพื้นที่ทั่วไปเป็นเทือกเขาและภูเขาสูงสลับซับซ้อน

การเดินทาง ที่ทำการอุทยานฯ อยู่ห่างจากตัวเมืองพิษณุโลก 145 กิโลเมตร ตามเส้นทางสายพิษณุโลก-หล่มสัก เลี้ยวซ้ายที่บ้านแยง (กิโลเมตรที่ 68) เข้าสู่เส้นทางหลวงหมายเลข 2013 ไปประมาณ 29 กิโลเมตร ไปจนถึงอำเภอนครไทย แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าเส้นทางสาย 1143 ไปทางอำเภอชาติตระการ 38 กิโลเมตร ก่อนถึงอำเภอชาติตระการเล็กน้อย แยกขวาทางหลวงหมายเลข 1237 อีก 10 กิโลเมตร ถึงที่ทำการอุทยานฯ หากใช้รถประจำทางสายพิษณุโลก-ชาติตระการ ขึ้นที่สถานีขนส่งพิษณุโลก และต่อรถสองแถวสายชาติตระการ บ้านนาดอน ไปยังน้ำตกชาติตระการ

สถานที่ท่องเที่ยวในอุทยานฯ ได้แก่ **น้ำตกชาติตระการ** หรือน้ำตกปากกรอง มีทั้งหมด 7 ชั้น หน้าผาบริเวณน้ำตก มีสีหินต่างๆกัน ตามแต่หินชั้นที่เกิด ในช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน จะมีฝูงผึ้งมาทำรังเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้มีอุโมงค์ผาแลข มีร่องรอยศิลปะยุคแรกของมนุษย์ เป็นรอยแกะสลักบนแผ่นหินเป็นสัญลักษณ์ต่างๆ ลักษณะคล้ายรูปสัตว์

อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ มีบ้านพักไว้สำหรับบริการนักท่องเที่ยว สำหรับที่พักติดต่อกองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ โทร. 579-7223, 579-5734 หรือที่อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ หมู่ 3 ตำบลชาติตระการ อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก 65170

วนอุทยานภูสอยดาว ประกาศจัดตั้งเป็นวนอุทยานเมื่อปี พ.ศ. 2534 ครอบคลุมพื้นที่ในเขตอำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก และอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ มีเนื้อที่ประมาณ 48,962.5 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงตามแนวชายแดนไทย-ลาว บริเวณที่สูงที่สุดคือ ยอดภูสอยดาว สูงถึง 2,102 เมตร จากระดับน้ำทะเล ดังนั้นบริเวณนี้จึงถูกปกคลุมด้วยหมอกตลอดทั้งปี สภาพพื้นที่ยังมีป่าไม้สมบูรณ์ ส่วนใหญ่จะเป็นป่าเต็งรัง ป่าสนเขา ป่าดงดิบชื้น และป่าเบญจพรรณ ในส่วนหนึ่งก็เป็นป่าทุ่งหญ้าท่ามกลางป่าสนเขา ซึ่งอยู่ในระดับความสูงประมาณ 1,800 เมตรจากระดับน้ำทะเล

สถานที่ที่น่าสนใจในเขตวนอุทยานภูสอยดาว

น้ำตกภูสอยดาว ตั้งอยู่ใกล้ๆกับที่ทำการเดิมของวนอุทยานฯ ซึ่งเป็นศูนย์บริการนักท่องเที่ยว โดยอยู่ริมเส้นทางสายนาแห้ว-ห้วยมุ่นเพียง 80 เมตร น้ำตกแห่งนี้มีทั้งหมด 5 ชั้น เป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวผู้ผ่านไปมาจะแวะเข้ามาชมอยู่เสมอ และเป็นเส้นทางที่ต้องเดินเท้าขึ้นไปลานป่าสน

ลานป่าสน เป็นลานกว้างใหญ่ มีเนินสลับซับซ้อนปกคลุมด้วย ทุ่งหญ้าแบบสวันนา และมี ป่า สน สาม ใบ ก ระ จั ด ก ระ ฉาย ทั่ว ไป และในบริเวณเดียวกันยังมีพันธุ์ไม้ดอกหลายชนิดขึ้นอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะดอกหงอนนาค นอกจากนี้ยังมีกล้วยไม้ป่าอีกมากมาย โดยมักจะขึ้นตามคาบไม้ใหญ่ ใช้เวลาเดินเท้าจากเชิงเขาขึ้นมาประมาณ 4-5 ชั่วโมง

น้ำตกสายทิพย์ เป็นน้ำตกที่เกิดจาก “ลำน้ำภาค” ซึ่งเป็นสายน้ำที่มีต้นกำเนิดมาจากป่าอันสมบูรณ์ของเทือกเขาภูสอยดาว น้ำตกแห่งนี้มีด้วยกัน 7 ชั้น อยู่ในหุบเขาทางด้านตะวันออกของป่าสน นอกจากนี้ตามหน้าผาและโขดหินตามลำธารจะถูกปกคลุมไปด้วยผืนมอสขนาดใหญ่

ทุ่งดอกหงอนนาค อยู่ทางลานป่าสนด้านตะวันตก ซึ่งเป็นรอยต่อระหว่างไทย-ลาว เป็นบริเวณที่มีดอกหงอนนาคขึ้นอยู่หนาแน่นที่สุด

การเดินทาง นักท่องเที่ยวที่เดินทางโดยรถโดยสารประจำทาง ควรใช้รถโดยสารสายกรุงเทพฯ-พิษณุโลก แล้วต่อรถโดยสารประจำทางไปอำเภอชาติตระการ จากนั้นเดินทางต่อไปยังวนอุทยานภูสอยดาว ซึ่งอยู่ห่างจากอำเภอไปอีกประมาณ 65 กิโลเมตร จะมีรถสองแถวประจำทางเพียงเที่ยวเดียว เวลาประมาณ 12.00 น. เท่านั้น หรือถ้าต้องการความสะดวกก็สามารถเหมารถสองแถวหรือจ้างรถกระบะของชาวบ้านแถวนั้นไปส่งได้ จากที่ทำการฯ ถึงยอดภู 6.5 กิโลเมตร

ขณะนี้ทางวนอุทยานฯ ยังไม่เปิดบริการที่พัก หากสนใจจะมาท่องเที่ยวภูสอยดาว ควรติดต่อเพื่อขออนุญาตมาที่วนอุทยานภูสอยดาว ล่วงหน้า 10 วัน โดยติดต่อมาที่ วนอุทยานภูสอยดาว ตำบลห้วยมุ่น อ.น้ำปาด จ.อุตรดิตถ์ 53110 โทร. 01-964-8385, (055) 419-234-5

สถานที่ที่น่าสนใจในเขตอำเภอ นครไทย

อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า ตั้งอยู่บนรอยต่อของสามจังหวัด คืออำเภอ นครไทย จังหวัดพิษณุโลก อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย และอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ครอบคลุมพื้นที่ 191,875 ไร่ ประกาศเป็นอุทยานฯ เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2527 เป็นเทือกเขาที่มีภูมิทัศน์สวยงาม มีป่าใหญ่ปกคลุมเขียวชอุ่มตลอดปี มีลานหินกว้างใหญ่ ซึ่งเกิดรอยแตกเป็นร่องยาวและลึกอยู่มากมาย บางตอนเป็นหน้าผาตัดชันชวนตื่นตา นอกจากนี้ดินแดนนี้ยังเคยเป็นยุทธภูมิที่สำคัญเนื่องมาจากความขัดแย้งของลัทธิและแนวความคิดทางการเมือง นับเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวในเขตอุทยานฯ

1. เข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 2013 ไปอีก 28 กิโลเมตร ถึงอำเภอ นครไทย แล้วเลี้ยวขวาตามทางหลวงหมายเลข 2331 ไปอีก 31 กิโลเมตร ถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า
2. กรุงเทพฯ-เพชรบูรณ์-อ.หล่มเก่า ระยะทาง 402 กิโลเมตร นอกจากนี้ยังสามารถเดินทางจากจังหวัดใกล้เคียงได้อย่างสะดวก เช่น จากขอนแก่น เลย์ อุตรดิตถ์ เป็นต้น

เส้นทางที่ขึ้นสู่อุทยานภูหินร่องกล้า ปัจจุบันมีเส้นทางที่สะดวก 2 เส้นทางคือ

1. บ้านหนองกระเทียม อ. นครไทย-บ้านห้วยตีนตั้ง-บ้านห้วยน้ำไซ ภูหินร่องกล้า ระยะทาง 31 กิโลเมตร เป็นทางลาดยางตลอดสาย ขึ้นได้สะดวกกว่าเส้นทางอื่น

2. อ.หล่มสัก - อ.หล่มเก่า - บ้านวังบาน - บ้านเหมืองแบ่ง - บ้านม้งทับเบิก - ภูหินร่องกล้า ระยะทาง 60 กิโลเมตร ปัจจุบันเส้นทางสายนี้ได้ลาดยางหมดแล้ว แต่ทางขึ้นไปค่อนข้างลำบากเพราะลักษณะเส้นทางค่อนข้างสูงชัน และคดเคี้ยวมาก เหมาะเป็นทางลงมากกว่า การขึ้นจากเส้นทางนี้ควรใช้รถยนต์ที่มีกำลังค่อนข้างสูง และใช้ความระมัดระวังมาก

หมายเหตุ การเดินทางขึ้นและลงภูหินร่องกล้าทั้งสองเส้นทาง ควรใช้รถยนต์ที่มีกำลังสูงตรวจเช็คสภาพ คลัตช์ และเบรกให้อยู่ในสภาพที่ดีมาก และต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษในกรณีที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาเอง การขึ้นไปภูหินร่องกล้า ควรเริ่มต้นที่จังหวัดพิษณุโลก โดยรถสายพิษณุโลก-นครไทย จะออกจากสถานีขนส่งพิษณุโลกทุก ๆ 1 ชั่วโมง เริ่มแรกออกเวลา 06.00 น. และเที่ยวสุดท้ายเวลา 18.00 น. ค่าโดยสารคนละ 28 บาท ใช้เวลาเดินทาง 2 ชั่วโมง จากนั้นสามารถต่อขึ้นรถสองแถวเล็ก สายนครไทย-ภูหินร่องกล้า ซึ่งมีบริการวันละ 6 เที่ยว ออกเวลา 08.00, 09.30, 12.00, 14.00 และ 15.30, 17.00 น. รถจะจอดอยู่บริเวณหน้าตลาดอำเภอเนินครไทย และเที่ยวกลับรถจะออกจากที่ทำการอุทยานฯ เวลา 07.30, 08.15, 11.00, 14.00 และ 17.00 น. ค่าโดยสารคนละ 25 บาท

บริการรถเช่าขึ้นภูหินร่องกล้า นักท่องเที่ยวสามารถติดต่อขอเช่ารถตู้หรือรถสองแถวเล็กขึ้นภูหินร่องกล้าได้ที่บริเวณตลาด อ. นครไทย และทางแยกบ้านหนองกระเทียม หรือที่บริษัท รังทองทัวร์ ในตัวจังหวัดพิษณุโลก โทร. (055) 259-973 และบริษัท เอเบิลทัวร์ แอนด์ทราเวล โทร. (055) 242-206, 246-438 ซึ่งมีรถตู้ปรับอากาศคอยบริการนักท่องเที่ยวจาก จ.พิษณุโลก ไปยังภูหินร่องกล้าเป็นประจำอีกด้วย

หมายเหตุ เนื่องจากเส้นทางขึ้นสู่ภูหินร่องกล้ามีสภาพสูงชัน จึงไม่แนะนำให้นำรถบัสใหญ่ขึ้น ควรเปลี่ยนเป็นรถสองแถวเล็ก หรือรถตู้ที่อำเภอเนินครไทยหรือบ้านหนองกระเทียมจะสะดวกกว่า

อุทยานฯ มีที่พักแบบเต็นท์และบ้านติดต่อสำรองที่พักได้ที่ กองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ กรุงเทพมหานคร โทร. 579-7223, 579-5734 กรณีที่นำเต็นท์มาเอง อุทยานคิดค่าบำรุงสถานที่คนละ 10 บาท และยังมีบริการจัดแคมป์ไฟ คิดค่าบริการกองละ 100 บาท (อุทยานมีบริการไฟฟ้า ตั้งแต่เวลา 18.30-22.00 น.)

จำปาขาวนครไทย จำปาขาวนครไทย จัดว่าเป็นต้นไม้ประเภทดอกไม้ที่สุดในโลกก็ว่าได้ อายุราว 700 กว่าปี เกิดมาพร้อมกับอำเภอเนินครไทย อยู่ในวัดกลาง ใกล้กับอำเภอเนินครไทย ขนาดลำต้นใหญ่ 3 เมตรเศษ สูง 9-10 เมตร

ของดีเมืองพิษณุโลก

กล้วยตากบางกระทุ่ม เป็นของฝากที่มีชื่อของจังหวัดพิษณุโลก กล้วยตากบางกระทุ่มมีเนื้อนุ่ม รสชาติหอมหวาน นำรับประทาน นักท่องเที่ยวสามารถหาซื้อได้ที่ศาลาขายของที่ระลึกในวัดใหญ่ หรือร้านค้าของที่ระลึกทั่วไปในตลาด

แหนมและหมุยอสุภัตรา เป็นแหนมสดและหมุยที่ขึ้นชื่อของพิษณุโลก สะอาดและรสชาติอร่อย เป็นอุตสาหกรรมภายในครอบครัวของโรงงานสุภัตรา

น้ำปลาล้างระกำ อำเภอบางระกำ มีชื่อในการทำน้ำปลาล้างมานานแล้ว น้ำปลาที่นี้ ทำจากปลาสร้อยในลำน้ำยม รับรองคุณภาพได้ว่าเป็นน้ำปลาแท้

ไม้กวาดบ้านนาจาน หมู่บ้านนาจาน อำเภอชาติตระการ ประชากรมีอาชีพเสริมในการทำไม้กวาดจากดอกหญ้าแท้ๆ และใช้ด้ามหวายอย่างดี ฝีมือละเอียด ราคาไม่แพง

สุนัขพันธุ์บางแก้ว เป็นความภูมิใจของชาวพิษณุโลก ราคาซื้อค่อนข้างสูง กิตติศัพท์ของสุนัขบางแก้วคือ ดู ชื่อสัตย์ กตัญญูต่อผู้เลี้ยง และค่อนข้างขี้ใจฉาน ลักษณะพันธุ์แท้มีปากแหลมคล้ายสุนัขจิ้งจอก หางเป็นพวง หูชัน ชอบเล่นน้ำ ทนความร้อนไม่ตี ความเป็นมาของสุนัขบางแก้วมีอยู่ว่า หลวงปู่มาก

พิษณุโลก

เจ้าพระยาอภัยภูธรวัดชุมแสงสงคราม ท่านเป็นผู้มีเมตตา เลี้ยงสัตว์ไว้มากมาย รวมทั้งหมาป่าด้วย ต่อมาหมาป่าได้ผสมพันธุ์กับสุนัขพื้นบ้าน กลายเป็นพันธุ์ใหม่ คือพันธุ์บางแก้วมาทุกวันนี้

นอกจากนี้ จังหวัดพิษณุโลกยังมีสินค้าพื้นเมือง ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถซื้อเป็นของที่ระลึกได้อีกหลายชนิด เช่น พระพุทธรชินราชจำลอง ภายในอุโบสถวัดพระศรีรัตนมหาธาตุและที่ร้านบูรณะไทย ผ้าทอ นครไทย หมูหยอง หมูแผ่น ร้านมิตรเสริมกิจ และหมี่ซั่ว ซึ่งมีจำหน่ายทั่วไป

รายการนำเที่ยวยอดนิยม

สามล้อทัวร์ เป็นรายการท่องเที่ยวที่จัดขึ้นเพื่อพานักท่องเที่ยวชมชีวิตยามราตรีของชาวเมืองพิษณุโลก โดยพาหนะราคาถูกคือรถสามล้อ บนเส้นทางต่างๆในเขตตัวเมือง เช่น ย่านตลาดอาหาร ผัก ผลไม้ ย่านธุรกิจสำคัญๆซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่น่าสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตลาดอาหารนานาชาติบริเวณริมแม่น้ำน่าน ถนนพุทธบูชา ซึ่งมีให้เลือกมากมาย นักท่องเที่ยวสามารถใช้บริการสามล้อทัวร์ได้จากโรงแรมชั้นหนึ่งทุกแห่งในจังหวัดพิษณุโลก

งานประเพณี

ประเพณีการแข่งเรือยาว การแข่งเรือยาวเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของจังหวัดพิษณุโลก ที่ได้ยึดถือมาเป็นเวลาช้านาน จนกระทั่งปัจจุบัน จังหวัดพิษณุโลกจะจัดงานแข่งเรือยาวประเพณี ประมาณเดือนตุลาคมของทุกปี หลังจากนำผ้าห่มมาห่มองค์พระพุทธรชินราช ในงานนี้จะมีการประกวดขบวนเรือ การแข่งขันเรือยาวประเพณี และมีการประดับขบวนเรือต่างๆ สวยงามน่าชม งานนี้จัดขึ้นบริเวณแม่น้ำน่าน หน้าวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ

สำนักงานจังหวัดพิษณุโลก โทร. (055) 259001

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือเขต 3
209/7-8 ศูนย์การค้าสุวสีห์ ถ.บรมไตรโลกนารถ
ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
โทร.(055) 252742-3 โทรสาร (055) 252742
พื้นที่ความรับผิดชอบ : พิษณุโลก, เพชรบูรณ์, สุโขทัย

